

גולדה הצליחה להרגיז את כולם

כאשר התייצבה השבוע ממשלתה החדשה של גולדה מאיר לאישור הכנסת, היו פניו הם של כמה וכמה שרים עטורים בחיך כים מרוצים אבל היו גם שרים לא מעטים שניכרו על פניהם רגשות אחרים לגמרי. אלה היו דווקא ידידיה של גולדה:

יעקב שמשי שפירא התמרמר בחוג ידידיו על כי משרד המשפטים שלו היה "המשרד הראשון שהועמד למכירה". עוד בסיבוב הראשון של המגעים בין גולדה לבין גח"ל, הוצע לגוש חרות-ליבראלים

שר המשפטים שפירא מאמץ רב

לקבל את תיק המשפטים; הווכרה מועמדותו הכמעט-יוראית של השופט העליון לשעבר בנימין הלוי — מבלי שאיש יתייעץ עם שפירא עצמו. שר המשפטים נאלץ חרף מצב בריאותו להשקיע מאמץ רב כדי לקנות לעצמו מעמד של שר בטוח בממלכת גולדה החדשה.

פינחס פרי: שתי הנשמות המת-רוצצות בו — זו של מזכיר כללי החיבב נאמנות לראש מפלגתו, וזו של היונה ה-מזהרת מסי' בממשלה — הותירו בו מישקע מעורב. הוא יודע כי בממשלה שי-גולדה הקימה לא יהיו דיעותיו המדיניות

שר החינוך ארון גטות לב

פופולריות. הוא גם יודע, שיהיה עליו ל-נהיג — כשר האוצר — הכבדה פופול-רית עוד פחות בנטל הימנים. הוא חושש שצירוף זה ינוצל על-ידי יריביו כדי לציינו במו"ת "דוב יוסף 1970", זכר לשר-הצנע הבלתיאהוד מראשית שנות ה-50.

יגאל ארון: הידוע בנאמנותו לכל ראשי-ממשלה, נותר עם מה שהוגדר על-ידי אחד ממקורביו כ"אולקוס פולטי" — פצע פתוח שאינו נראה לעיניו. כואב לו ששמ-עון פרס יעסוק בעניינים המדיניים של ה-

הוא החלים לא זמן מהחלת-לב.

ידוע, קרה בימים ההם ובזמן הזה נס של חנוכה, וכד קטן של שמן הס-פיק לשמונה ימים. נראה, כי בימים ההם השמן היה העיקר. בינתיים זרמו מים רבים בירדן. בחנוכה 1969 התעורר הרושם שהכד חשוב מן השמן — על כל פנים הוא יקר יותר.

שני בתי חרושת לשמן, מן הגדולים בא-רץ (עץ חיות, ויצהר) הודיעו על חידוש

איך מרמים אותך בחנויות?

גל ההתיקרות ישמוך בינואר

אתה הוא

המפסיד!

הפרשן הכלכלי של "העונם הזה"

מפוזחים לא התיקרה. יחד עם זה מוטב שתסתכל היטב בזמן הקניה — השקית שי-שקלה עוד לפני חודש-חודשיים 100 גרם, שקלת עתה 90. הדבר מודפס, באותיות ועירות מאד, על העטיפה הפלסטית. קורה גם שמוצרים זולים "קשה להשיג". כך הדבר, למשל, עם סבון גילוח. משחת גילוח, או קופסות-לחץ של קצף-גילוח, ש-הנוחיות בשימוש שלהם עולה לך ב-500 אחוז תוספת מחיר לגבי כל גילוח, אפשר להשיג ללא כל הגבלה. קמח רגיל כמעט ואין. "קמח מיוחד לעוגות" או "קמח טופח מאליו" יש, כמובן. עליך לקנותו, גם כא-שר קמח רגיל היה בהחלט מספק את ה-צרכים.

מהפכני — בקבוק שמן המכיל ליטר שלם ושאינו צורך להחזירו. אין גם אפשרות לכך, כי התנוני לא יקתנו חורה, הדבר, כפי שמספרים לצרכן, כולו לנוחיותו — אין צורך לסחוב אריות כבדות חורה ל-בנות, ותמיד מובטח שקיבל את שמנו ב-בקבוק נקי לחלוטין — ישר מבית-החרושת. מה שלא נאמר במודעות אלה הוא, שהדבר גם על חשבוננו של הצרכן. בקבוק רגיל, של 580 ס"מ עולה 68 אגורות. זה מת-אים ל-1.17 ל"י לליטר. השמן בבקבוק ה-חדש, שאין להחזירו, עולה 1.25 ל"י ה-ליטר. (יש הבדלי מחירים לפי מקומות המכירה, אך הפרש בערך שווה אצל כו-לם — 7 אגורות לליטר לטובת האריות ה-בתהרושת יותר).

בתי-החרושת לשמנים לא היו הראשונים שהגו את הרעיון לחסוך הוצאות הובלה, רח-צה ובדיקה של בקבוקים משומשים — ר-תלת לצרכן שלם עבור חסכון זה בכסף. קדם להם ביה"ח טמפו. שהחל להשתמש בבקבוקי אל-חזור למשקאות הקלים. אגב-טמפו גם מייצר את הבקבוקים האלה, שהם דקים יותר מהבקבוקים המקובלים ועל כן גם גורמים לפחת מוגבר אצל ה-סוחרים. הם פשוט נשברים בקלות.

יצרן מיונית וממרחיסלט שונים, הנמכי רים בדרך כלל בצננות זכוכית, הכריזו כי לא יקבל את האריות חורה — ונותן עכשיו לצרפן שלם 15 אגורות נוספות עבור כל צננות, שאינה דרושה לאיש אחרי השימוש בה. אין זו אלא שאלה של זמן עד אשר גם שאר יצרני המשקאות הנמכרים עדיין בבקבוקים שניתן להחזירם הנמכרים תשלום, יעברו לשיטה החדשה. יקבי פרידמן כבר עושים זאת לגבי מספר מוצרים יקרים (יקבי פרידמן שייכים לתנובה, ויש לצפות שגם החלב יסופק ביום מן הימים בבקבוקי אל-חזור — תמורת תוספת מחיר, כמובן.) ולפחות יצרן אחד של בירה (מכבי) הצטרף למעגל. הדבר מפתה מאד, חוסך הוצאות וטרדות וגם גורם רווח ניכר למפעלים ה-מייצרים את בקבוקי הזכוכית והפלסטיק המתאימים. היחיד המפסיד הוא, כמובן, הצרכן.

אין אלה ההתיקרויות היחידות שי-הצרכן הישראלי נתקל בהן בזמן האחר-רון. יש מוצרים המתיקרים בגלוי, כמו שורה שלמה של שימורי דגים (תוספת של 5%-10% תוך חודש ימים) ושל שימורי פירות וירקות. במקרים אלה הבעיה בדרך-כלל מתחילה יקרים יותר בחו"ל (במקרה של דגי טונה מיובאים), או הספקה קטנה מדי של ירקות ופירות לתעשיית השימורים ב-ארץ.

באביב זה הפרה, למשל, המועצה-לייצור-ושימור-זרע האת הסכם שלה עם תעשיית השימורים, מכרה את מרבית יכול המישר-מש שהיק מיועד לעיבוד תעשייתי — לחו"ל. המדינה של 1970, כמובן, המדינה

שטחים המחוקקים; שגולדה הכריעה בעד מינוי סגן שר מפד"לי במשרד החינוך; רי-שהיא ויתרה בצורה כה מופגנת לזרישת ישראל גלילי בעניין תיק הסברה, בשעה שדחתה בגסות לב את האולטימטום שלו עצמו בעניין הסגן הדתי.

שרי מפ"ם נאלצו לחפות על מע-רומיהם בסיסמות של אחריות פאטריוטית. אבל הם יודעים, כי למעשה העמידה אותם גולדה מאיר במצב של חוסר-ברירה וכי אילצה אותם להיכנס לממשלה כשותפים מישניים וחסרי-השפעה. כלפי חוץ הם מש-חים את תנאי השתתפותם בממשלה לתנ-אים שבהם הצטרפה גח"ל לממשלת הליכוד הלאומי לפני המלחמה. אבל בדיונים פנימי-יים הם מתמרמרים על שגולדה דחקה אותם למעמד כזה, מפני שבגין לא היה שותף למאמץ הממשלתי לפני שקיבל מעמד של מתלכד-לאומי. ואילו מפ"ם היתה שותפה מלאה במשך שנים, ומעמדה החדש הוא פגיעה מכונת מצד ראשי-הממשלה.

דיעות

נוסחת-הפלא

הסבעת המדינית על ישראל הלכה ונסג-רה. בניגוד לאופטימיות ששררה בממשלת-ישראל זמן קצר לפני הבחירות, שעה שי-נדמה היה לרבים ממנהיגי ישראל כי הנה השלים העולם עם ישיבתה של ישראל ב-שטחים שנכבשו במלחמת ששת-הימים, וכי רק עניין של זמן הוא, עד שתקבל החוקה זו מעמד רשמי מוכר, אירעה מסולת מדי-נית מייד אחרי הבחירות.

הסתבר כי ישראל חיבת למצוא בנסת-נוסחה חדשה, שתצדיק את אחיזתה בשט-חים, אחרי שכל הנוסחאות הקודמות לא התקבלו על דעת הקהל העולמית ומנהיגיה, ואז, שנתיים וחצי אחרי המלחמה, התעורר בלב רבים רעיון מלהיב, שהוליד נוסחה חדשה: היישות הפלסטינית.

אם חכיר ישראל ביישות פלסטינית ותקים מעין מדינה-בובה פלסטינית, יאפשר לה ז-דבר להמשיך ולשלוט בשטחים שהיא מח-זיקה כעשוי — סברו הניצים לשעבר, כחס-שם אחרי נוסחה שתסביר את אונני העולם. פלישת-הפה של אבן. אז הביטוי לגל הגובר של התומכים החדשים ברעיון היישות הפלסטינית נתן השבוע העיתונאי ישעיהו בן-פורת, הידוע דחקה בתמיכתו ב-ניצים, במאמר שפירסם ב"דיעות אחרונות תחת הכותרת: "רעיון היישות הפלסטינית מתגלגל".

כתב בן-פורת, בין השאר: "במסיבה עם כתבים זרים, שנערכה לפני שבוע בירושלים, פלט שר-החוץ אבא אבן, צירוף מילים, שעורר הפתעה בו במקום, אבל נשכח, ואולי נעלם אחר-כך בשטף הצ-הרותיו. צירוף המילים היה, אומה פלש-תינאית, והן נאמרו בגופה של הכרזה על היחסים בין ישראל לירדן, בהקשר לריון נציגי ארבע המעצמות...

"צירוף המילים, אומה פלשתינאית, כפי של אבא אבן, הוטעו זה שנתיים וחצי, כי רוב עמיתיו בממשלת ישראל, נגד הכרה מצידו בקיומה של ישות פלסטינית, מרמו על התסתחות שמומן אינה עוד בגדר של תופעה סמויה מן העין".

רעיון גרוד — אנשים קנאים. ל-הלן מונה בן-פורת את התומכים החדשים ברעיון היישות הפלסטינית: שר המשטרה לשעבר, אליהו ששון, שבמאמר בהארץ לפני כחודש טען כי "יש להכיר בפלסטינים כצד במשאומתן". הרמטכ"ל, רב-אלוף חיים בר-לב, שי-באפריל 1968 טען בשידור רדיו: "אין אס-שרות לחסל את הטרור עד אשר יהיה פיתרון והסדר לפלסטינים".

ראש עיריית ירושלים תדי קולק, שי-לדעת בן-פורת, הצהרותיו, על אף עיר-פול מסויים וחרף הכחשות שניכפו עליו, מצביעות בלי ספק על הכרתו ביישות ה-פלסטינית.

השר ללא תיק שמעון פרס, שהעלה לא מכבר בהצאה רעיון על הקמת שלוש ה-חבלים בארץ-ישראל (חבל ישראל, חבל עזה וחבל הגדה) עם שלטון בית בעניינים מקומיים ושלטון ישראל בכל הנוגע ל-ענייני חוץ וביתרון.

בן-פורת לא שכח לציין במאמרו כי "נח-טא לאמת, אם לא נזכיר את המאבק ה-בלתי פוסק של קבוצת אנשים קנאים, ה-מזדהה בדרך כלל עם ח"כ אורי אבנרי, שהניפה את דגל הווקיזם וההכרה ביישות פלסטינית לפני המלחמה, בטרם הגיעו